

SELECCIÓ MASAL DE TOMACA “VALENCIANA” I “ROSADA DE CASTELLÓ”

---

*Estació Experimental Agrària de Carcaixent (IVIA) **Unió de Llauradors i Ramaders

J. Roselló*, R. Ballester**, Laia García, Arantxa Delgado, Betlem Albero, Silvia López

0.- JUSTIFICACIÓ

Com a darrer any del procés de millora per selecció masal de tomaques, s'ha procedit al cultiu en condicions de camp, i de cultiu ecològic, de les seleccions aconseguïdes, hem comptat amb la col·laboració d'agricultors ecològics en les següents localitats: Jesús Sanchis a Lliria,, Silvestre Carceller a Foios, Angel Cerveró a Picassent i Carles García a Pego.

En acabar el cicle productiu s'ha entrevistat als agricultors que han fet la seua valoració de les varietats, diferenciant la opinió de la planta, pom productiu, fruit i valoració comercial.

1.- RESULTATS

Opinió del agricultors

Tomaca Rosada de Castelló:

La planta és de port mitjà, color verd intens, bon fullatge amb bona cobertura de planta i fruits, vigor normal i conducció vegetativa normal.

El pomell és de quallat regular, qualla des del primer fins l'últim, ben distribuït, uniforme.

El fruit és de tamany mitjà a menut, de consistència dura, de color rosat fort, producció total i comercial molt bona. Planta fàcil de portar.

La valoració comercial és molt bona, no hi ha problemes amb el color rosat intens.

Tomaca valenciana “Xata”

La planta és molt vigorosa, de port mitjà a alt, el color de les fulles no és molt intens, la quantitat de fulles no és molt elevada i la disposició no facilita la cobertura de fruits, apareixent freqüentment el planxat de fruita.

El pomell és irregular, amb brot vegetatiu terminal prou freqüent, el numero de fruits per pomell és variable, així com el quallat de les flors.

El fruit és de tamany mitjà a xicotet, de color intens i forma predominantment axatada, tot i que apareixen alguns fruits amb pic, del tipus masclet. Color intens amb muscle verd, en l'etapa juvenil presenta ratlles verdes de mugró a flor. La producció és major que el tipus masclet i millor que anys abans, prop de la tomaca Rosada de Castelló. Planta difícil de portar.

La valoració comercial és bona, tomaca de plena campanya no té valoracions ni positives ni negatives.

Tomaca valenciana “Masclet”

Planta de aspecte pràcticament idèntic a la tomaca valenciana “Xata”, bon vigor, port mitjà alt, no molta fulla amb problemes de cobertura i planxat de fruit. Encara apareixen plantes cegues.

El pomell és irregular, quallant un número de fruits variable, la distribució dels pomells és també irregular.

El fruit és gran però variable, apareixent fruits molt grans junt a fruits menuts. Molts fruits, però no tots, amb el clàssic pic. Color roig intens amb muscle verd. Producció més baixa que els altres tipus estudiats.

La valoració comercial és diversa, molt apreciada a l'Horta Nord, a la Marina Alta és indiferent la forma masclat, a l'Horta Sud els consumidors ecològics no situen la forma com una preferència clara. En general molt aromàtica i saborosa, és la referència de les tomaques d'estiu.

3.- CONCLUSIONS

La varietat Castelló presenta un nivell molt interessant de producció, quallat i qualitat, i la Valenciana encara té marge per a poder millorar.

S'han aconseguit millores significatives tant en el percentatge de quallat, excepte en valencià masclat, com en la producció per planta.

El augment de la producció per planta, creguem que es conseqüència d'un millor quallat que dona més fruits, sent aquestos d'un pes mitjà més reduït, la qual cosa és comercialment interessant; tot i no aconseguir els nivells de producció de l'híbrid del qual s'està per baix.

En conjunt tots els productors declaren que prefereixen la Rosada de Castelló, que és la varietat que tornarien a sembrar, i de fet ja la fan a banda de l'assaig.